

Ek-2

KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
KİLİSLİ MUALLİM RIFAT EĞİTİM FAKÜLTESİ

Öğretmenlik Uygulaması-I/II

2026-2027 Eğitim Öğretim Yılı Güz/Bahar Dönemi
KİLİS

ÖĞRETMENLİK UYGULAMASI

Dersin Amacı: İki saati teorik altı saati uygulama olmak üzere beş kredilik olan bu ders uygulama öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine daha iyi hazırlanmalarını, öğrenimleri süresince kazandıkları genel kültür, özel alan eğitimi ve öğretmenlik mesleğiyle ilgili bilgi, beceri, tutum ve davranışlarını gerçek bir eğitim-öğretim ortamı içinde kullanabilme yeterliği kazanmalarını amaçlamaktadır.

Dersin İçeriği: Davranış değiştirme programı hazırlama ve uygulama, anekdot kaydı tutma, anekdot kaydını ABC kaydına çevirme, tuttuğu kayıtlardan bir öğrencinin değiştirilecek bir davranışını belirleme, değiştirme tekniğine karar verme, seçtiği davranış değiştirme tekniğini uygulama, uygulamasına ilişkin günlük kayıt tutma, uygulama sonucunda davranış değiştirme uygulaması sonuç raporu yazma, hazırladığı ölçü araçlarıyla öğrencilerin yapabildikleri belirleme, beceri öğretimi yapma, yaptığı öğretime ilişkin kayıt tutma, kalıcılık ve genelleme çalışmaları yapma ve kayıtların grafiksel gösterimi ve yorumlama yaparak sonuç raporu yazması amaçlanmaktadır.

Dersin İşleniş: Seçilen öğretim kurumlarında ilgili uygulama öğretmenlerinin rehberliğinde ve sorumlu öğretim üyesinin danışmanlığında programa uygun günlerde öğretme-öğrenme sürecine bizzat katılmanız ve öğretim etkinliğini gerçekleştirmeniz beklenmektedir. Dersin teorik kısmı ise, programda belirtilen günde fakültede işlenecektir. Öğretim kurumlarında gerçekleştirilen etkinlikler ve hazırlanan planlar her hafta rapor haline getirilecek ve **dönem sonunda "Öğretmenlik Uygulama Dosyası"** olarak ilgili öğretim üyesine sunulacaktır. Yapılacak her uygulama için plan hazırlanacaktır. Hazırlanan her plan uygulanmadan önce dersin öğretim üyesi tarafından incelenecek ve onay verilen planlar uygulanabilecektir. Uygulama dersinde devamsızlık yapılamaz. **Zorunlu hallerde (Ölüm, ameliyat ve hastanede en az 3 gün yatış gibi hastalıklarda vb.)** gidilemeyen uygulama için aynı hafta içinde başka bir gün ya da bir başka hafta gidilemeyen saat oranında gidilerek telafi yapılabilir. Devamsızlıklarınız ancak devlet hastanelerinden alınan sağlık raporu kapsamında kabul edilecektir. **Öğretmen adayları okullarla iş birliği, çalışma ve staj sürelerini göz önünde bulundurduğunda dönem boyunca uygulama gün ve saatine dikkat etmelidir (Bakınız, Ek3 Madde 11) ve 4. Bölüm Madde 9/g).**

DERSİN DEVAM/DEVAMSIZLIK DURUMU

Okullardaki eğitimde devamsızlığı uygulama öğretmenin takip ederek yoklama formundaki **(Ek-1)** ilgili yerler öğretmen adayı tarafından doldurularak öğretmene imzalatması beklenmektedir. Uygulama dersine devam esastır. Öğretmen adayının derslere devam etmemesi halinde, bu durum resmi olarak uygulamaya **devamsızlık** sayılmaktadır. Uygulamadan devamsızlıktan kalır.

Haftalık 1 saatlik teorik derste bu yönergede yer alan etkinlikler rapor haline getirilerek ilgili öğretim elemanı nezaretinde sınıf ortamında/Çevrimiçi platformlarda değerlendirilecektir. Öğretmen adaylarının okullarda/çevrimiçi ortamlarda öğrenciler ve kurum personeli ile ilişkilerine dikkat etmeleri gerekmektedir.

Uygulama süresince dikkat edilmesi gereken noktalar:

Öğretmen adaylarının gözlem dışında kurumdaki eğitimsel veya başka herhangi bir konu ya da duruma müdahale etmemeleri beklenmektedir.

Öğretmen adayları devam ettikleri kurumun ve sınıfın tüm kural ve gerekliliklerine uymakla yükümlüdürler.

Öğretmen adayları MEB kılık kıyafet yönetmeliğine tabidir. Okullara uygun kıyafetle gidilmesi gerekmektedir. Oje, protez tırnak, sallanan küpe, sallanan bileklik ve dikkat çekici tokalar takılmamalıdır.

Öğretmen adayları fotoğraf ve video çekerek herhangi bir sosyal medyada yayınlamaları yasaktır.

Öğretmen adayları okulda nöbetçi öğretmen ve idarecinin öğretmenlik uygulaması ile ilgili verdiği görevleri yapmakla sorumludur.

ÖĞRETMEN ADAYININ HAZIRLAYACAĞI DOSYANIN İÇERİĞİ

Öğretmen adaylarının "Öğretmenlik Uygulaması" dersi kapsamında uygulama okulunda/online ortamlarda yaptıkları çalışmalara yönelik uygulama dosyası beklenmektedir.

Hazırlanacak olan dosya her hafta istenen belgelerin danışman hocaların kullandığı ve size ilettiği çevrimiçi platformlara yüklenecektir. Ayrıca düzeltmeler yapılarak dönem sonunda ilgili öğretim elemanlarınca teslim alınacaktır.

Ders izlencesinde verilen basamakların takibi ve verilen sürede teslimi yapılması gerekmektedir. Teslim etmeniz gereken 15 form yer almaktadır.

Ödev Yazım Kuralları:

Formların iki yana yaslı, Times New Roman, 12 punto ile yazılması, yazım ve imla kurallarının esas alınması gerekmektedir.

Her hafta teslim edilen formlar ile birlikte dönem sonunda tüm dosyanın teslim edilmesi gerekmektedir.

0310401- 0310402 Öğretmenlik Uygulaması-I/II ÖĞRETMEN ADAYI STAJ BİLGİLENDİRME SÜRECİ

Öğretmen adayları, akademik takvime uygun şekilde stajlarına devam ederler.

Staj süresince her öğretmen adayına danışmanı olarak bir öğretim üyesi atanır ve öğretmen adayı onunla iletişim halinde olur.

Öğretmen adayları, öğretmenlik uygulaması (staj) için Milli Eğitim Bakanlığına bağlı kendilerine tanımlı olan resmi *eğitim-öğretim kurumlarına giderler.*

Öğretmenlik Uygulaması dersini alan öğretmen adayları **6 ders** saati staj okulunda bulunur. Öğretim üyesi ile gerçekleşecek teorik derslere katılarak ilgili ders izlencesi takip edilir.

Öğretmen adayları, gerekli kılavuzları danışmanları olan öğretim üyesinden alırlar ve dönem boyunca yönergeler doğrultusunda bu kılavuzu doldurup öğretim üyesine teslim ederler. İmzaları attırır.

Öğretmen adaylarının bu derslere yönelik başarısı hem öğretim üyesi hem de uygulama öğretmeni tarafından değerlendirilerek belirlenir.

Öğretmen adayları **her hafta staja devam etme zorunluluğu** vardır. MEBBİS sistemine yoklama girilmektedir.

Ders İşleniş Takvimi

HAFTA	TARİH	YER	ETKİNLİK
1			Özel Eğitimde Öğretmenlik Uygulaması Hakkında Genel Bilgiler Özel Eğitimde Öğretmenlik Uygulaması ile İlgili Bilgiler Uygulama Gruplarının ve Okullarının Dağılımı Ek-1 Devam Çizelgesi Çizelge her hafta uygulama öğretmeni tarafından imzalanıp dönem sonunda <u>final dosyası ile birlikte teslim</u> edilecektir.
2			Ek-2 Tanışma Bilgi Formu Ek-3 Öğretmen Adayı Formu Ödev Teslim Süreci:
3			Ek-4 Okul Bilgi Formu Açıklama: Okul ilgili bilgiler ve krokiler düzenlenecektir. Ek-5 Program ve Kaba Değerlendirme Formu Açıklama: Okul Türüne Göre Kullanılan MEB Programı ve Kaba Değerlendirme Formu Araştırılıp İlgili Eke Yazılacaktır. Öğrenci için kullanılacak form belirlenecektir. Grup Etkinliği Formu (En son form) Açıklama: Gruptaki tüm öğrenciler sırası düzenli olarak yapacaktır. Ödev Teslim Süreci:
4			Ek-6 Sınıf ve Öğrenci Gözlem Formu Açıklama: Sınıf iklimi ve öğrenciler gözlemlenip yazılacaktır. Ek-7 Kaba Değerlendirme Sonuç Raporu Formu Açıklama: Öğrenci ile ilgili seçilen öğrenci değerlendirilecek ve sonuç raporuna yazılacaktır. Kaba değerlendirme formlarının hazırlanıp doldurulması ve belirlenen öğrenciye uygulanması değerlendirme ilgili kullanılacak materyallerin grup arkadaşlarınız ile hazırlanması gerekmektedir. Grup Etkinliği Formu (En son form) Açıklama: Gruptaki tüm öğrenciler sırası düzenli olarak yapacaktır. Ödev Teslim Süreci:
5			Ek-8 Eğitsel Performans Formu Açıklama: Akademik/kavram/günlük yaşam ve sosyal uyum becerilerine göre bir uzun dönemli amaç ve ona uygun kısa dönemli amaçlar yazılması beklenilmektedir. Ek-9 Pekiştireç Belirleme Formu Açıklama: Sınıf ve öğrenci gözlemi esas alınarak oluşturulacaktır. Ek-10 Sınıf Kuralları ve Pekiştireç Tablosu Belirleme Açıklama: Öğretmen adayları günlük formu, sınıf ve öğrenci gözlemi esas alınarak oluşturulacaktır. Materyal Hazırlanmalıdır- Resim Yükleme yapılacaktır. Sınıf kuralları ve pekiştireç tablosu sınıftaki tüm öğretmen adayları gruplarıyla birlikte ortak hazırlanıp sınıf öğretmenin onayı ile sınıflarda yer alacaktır. Grup Etkinliği Formu (En son form) Açıklama: Gruptaki tüm öğrenciler sırası düzenli olarak yapacaktır. Ödev Teslim Süreci:

6			Ek-11 Beceri Performans Alım Formu Açıklama: Seçilen bir becerinin performans alımı, kayıt formları ve materyal hazırlanacaktır. Ek-12 ODD Planı 1.1-Hedef Davranış Belirleme-Gözlem formu doldurulacaktır. Ödev Teslim Süreci:
7			MEM Ara Tatili
8			Ek-11 Beceri Performans Alım Formu Açıklama: Seçilen bir becerinin performans alımı, kayıt formları ve materyal hazırlanacaktır. Ek-12 ODD Planı 1.1-Hedef Davranış Belirleme-Gözlem formu doldurulacaktır. Ödev Teslim Süreci:
9			Ek-12 Beceri Öğretim Formu Açıklama: Hazırlanan form ile birlikte öğrencinin beceri performansı alınacaktır. Ek-12 ODD Planı 1.2-ÖDS/Anektod kaydı- ÖDS Kayıt formu doldurulacaktır. Ödev Teslim Süreci:
10			Ek-12 Beceri Öğretim Formu Açıklama: Seçilen bir becerinin performans alımı, kayıt formları ve materyal hazırlanacaktır. Ek-12 ODD Planı 2. Davranış bilgileri analizi ve hedef davranışlar formu doldurulacaktır. Ödev Teslim Süreci:
11			Ek-13 Grup Eğitim Performans Alımı Formu Açıklama: Sanatsal Beceriler- Oyun ve Müzik- Özel Eğitimde Fiziksel Eğitim ve Spor alanlarından herhangi biri seçilerek sınıfın tüm öğrencilerine performans alımı yapılacaktır. Ek-12 ODD Planı 3-Olumlu Davranış Müdahale Öğeleri formu doldurulacaktır. Ödev Teslim Süreci:
12			Ek-14 Grup Eğitimi Formu Açıklama: Sanatsal Beceriler- Oyun ve Müzik- Özel Eğitimde Fiziksel Eğitim ve Spor alanlarından herhangi biri seçilerek sınıfın tüm öğrencilerine performans alımı yapılacaktır. Ödev Teslim Süreci:
13			Ek-3 Öğretmen Adayı Formu Açıklama: Genel görüş ve düşüncelerle staj süreci betimlenecektir. Ödev Teslim Süreci:
14			Final Ödev Teslimi:

EKLER

Ek-1 Devam Çizelgesi

T.C. KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ KİLİSLİ MUALLİM RIFAT EĞİTİM FAKÜLTESİ Öğretmenlik Uygulaması-II		
Öğrenci Adı- Soyadı:		
Uygulama Okulu:		
Uygulama Öğretmeni Ad-Soyadı:		
Uygulama Akademisyeni Ad-Soyadı:		
Başlama Tarihi:		
Bitiş Tarihi:		
Hafta / Tarih	Aday Öğretmen Geliş-Gidiş Saatleri	Özel Eğitim Öğretmeni İmza

Ek-2 Tanışma Bilgi Formu

Tanışma Bilgi Formu	
Uygulama Yapan Kişi:	
Uygulamaya Tarihi – Günü:	
Uygulama Öğretmeni:	
İlk gününüz için nasıl hazırlandınız?	
Uygulamada ilk gün yaşadığınız süreci betimleyiniz.	

Ek-3 Öğretmen Adayı Formu

Öğretmen Adayı Formu

Öğretmen Adayının Adı Soyadı:
Uygulama Yapılan Okul:
Öğretim Yılı ve Dönemi:

Açıklama: Okuldaki bir gününüzü gözlemlerinizi ve deneyimlerinize dayalı olarak raporlaştırınız.

ÖĞRETMEN ADAYININ BİR GÜNÜ
Derslere Hazırlık: 1. Ders Saat:..... 2. Ders Saat:..... 3. Ders Saat:..... 4. Ders Saat:..... Değerlendirme: (Değerlendirmeniz, “özel eğitime” ilişkin kuramsal derslerden edindiğiniz birikim doğrultusunda gözlemlemiş olduğunuz öğretmenin kullandığı öğretim yöntemleri, öğrencilerin katılımı, dersin öğrencilerde bıraktığı etki vb. kendiniz için çıkardığınız derslerden oluşmalıdır.)

Ek-4 Okul Bilgi Formu

Okul Bilgi Formu	
Özel Eğitim Öğretmeni adayı öğrencinin Adı-Soyadı:	
Tarih:	
Okulun Adı:	
Okul Türü:	
Okulda Kullanılan Program:	
Okulun Konumu ve Özellikleri:	
Okulun tarihçesi nedir? (Ne zaman kuruldu, ilk kurulduğunda ne olarak hizmet verdi, kurucuları, günümüzdeki hizmet alanları...)	
Okulun fiziksel yapısı hakkında bilgi veriniz. (sınıflar, bina, çevre, bahçe, oyun alanları)	
Okul özel gereksinimli çocukların ihtiyaçlarını nasıl karşılamaktadır?	
Bu kurumda kimler çalışabilir?	
Uygulama Öğretmeninin Adı-Soyadı:	
Branşı:	
Uygulama Sınıfının Özelliklerini betimleyiniz. Sınıf Mevcudu: Sınıfta bulunan çocukların özelliklerini ve yetersizlik türlerini betimleyiniz.	
Sınıfın fiziksel yapısı hakkında bilgi veriniz. (araç-gereç/materyal/ ilgili köşeleri yazınız.)	
Sınıfın Krokisini Çiziniz.	

Ek-5 Program ve Kaba Değerlendirme Formu

Program ve Kaba Değerlendirme Formlarının İncelenmesi	
Okul düzeyinde kullanılan MEB programının ne olduğunu ve alanlarını yazınız.	
Okul/sınıf düzeyinde kullanılan ve öğrencilerin değerlendirildiği kaba değerlendirme formlarının neler olduğunu yazınız.	
Hangi tür değerlendirme formları kullanılmaktadır?	
Kullanılan değerlendirme formunda materyallerin neler olduğunu yazınız.	

Ek-6 Sınıf ve Öğrenci Gözlem Formu

Sınıf ve Öğrenci Gözlem Formu	
Bulunduğunuz Kurumun Adı:	Sınıfı/ofisi (Sınıf kuralları, pekiştireç tablosu, demirbaşlar, bulunan eşyalar vb.) ayrıntılarıyla betimleyiniz.
	Sınıfa/ofise yönelik ortamı kroki şeklinde çiziniz.
Öğretmen	Öğretmenin kullanmış olduğu yöntem ve teknikler: Öğretmenin kullanmış olduğu materyaller: Öğretmenin davranış yönetimi: Öğretmenini sınıf ortamında yaptığı uyarlamalar: Kullandığı BEP formatı ve Ders Planı:

Öğrenci (Gözlemlediğiniz bir öğrenci)	Öğrencinin yaşı: Tanısı: Cinsiyeti: Öğrencinin gelişim alanlarına yönelik performans düzeyini kendi gözlemlerinize göre betimleyiniz. Kullandığı cihazları yazınız.
--	--

Ek-7 Kaba Değerlendirme Sonuç Raporu Formu

KABA DEĞERLENDİRME SONUÇ RAPORU	
Öğrencinin Adı Soyadı	
Öğrencinin Tanısı	
Öğrencinin Yaşı/ Cinsiyeti	
Okulu:	
Kaba Değerlendirmenin Yapıldığı Tarih:	
Alanlar	Alanlara Göre Değerlendirme Sonucu

Öğrencinin Adı Soyadı:	
Yetersizlik Türü/Derecesi:	
EĞİTSEL PERFORMANS*	
Alanlar	Performans Düzeyi
Düzenleyen:	
İmza:	

BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ EĞİTİM PROGRAMI FORMU

Öğrencinin Adı-soyadı:			BEP Hazırlama Tarihi: BEP Bitiş Tarihi:		
Öğrenme Alanı	Uzun Dönemli Amaç	Kısa Dönemli Amaç	Önerilen Öğretim Yöntem ve Tekniği	Önerilen Ölçme ve Değerlendirme Yöntem ve Araçları	Öğretimi Yapacak Kişi

Ek-9 Pekiştir   Belirleme Formu

FORMUN AMACI

Pekiştir   belirleme formu, öğrenciyle başarılı bir   retim yapabilmek için ders sırasında/sonunda kullanılacak pekiştir  leri belirlemek amacıyla, öğrencinin yiyecek ve içecek pekiştir  lerinden, nesne pekiştir  lerinden, sosyal pekiştir  lerden ve etkinlik pekiştir  lerinden hangilerini tercih ettiğini ya da etmediğini belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Bu formdan elde edilen bilgilerle, öğrencilerin gösterdikleri olumlu davranışların etkili bir şekilde pekiştirilmesi hedeflenmektedir.

Uygulamacının Adı- Soyadı:				
Uygulama Tarihi:				
Öğrencinin Adı-Soyadı:				
Yaşı:				
Cinsiyeti:				
Yetersizlik Türü:				
Herhangi bir diyabetik hastalığı var mı?	Evet Hayır			
Uygulanan bir diyeti var mı?	Evet Hayır			
Alerjisi var mı?	Evet Hayır			
Formu Doldurma Biçimi	Anne/Baba	��retmen	��rencinin Kendisine	Gözlem
Pekiştirici Belirleme Soruları				
Kullanmaktan hoşlandığı belirli araç gereçleri nelerdir?				
En çok neleri yapmaktan hoşlanır?				
En çok hangi arkadaşlarıyla bir arada olmaktan hoşlanır?				
En çok sevdiği yiyecek ve içecekler?				
Kendi, kendine ya da yakın çevresindekilerle oynadığı veya oynamak istediği oyunlar nelerdir?				
Neler olduğunda kendisini mutlu hisseder?				
Kendi kendine yapmaktan hoşlandığı işler nelerdir?				
Öğrencinizin en çok tercih ettiği ortam, kişi, nesne, yiyecek ve etkinliklerin neler olduğunu söyler misiniz?				
Ortamlar				
Kişiler				
Nesne				
Yiyecek –��ecek				
Etkinlikler				
Sosyal				

Ek-10 Sınıf Kuralları ve Pekiştireç Tablo

Sınıf Kurallarını Belirleme	
Sınıf kurallarını belirleme sürecinizi yazınız.	
Belirlediğiniz kuralları seçme nedeninizi yazınız.	
Sınıf kuralları ile ilgili resimleri koyunuz.	
Sınıf kurallarına uygun pekiştireç tablosunu koyunuz.	
Sınıf kurallarına ilişkin ödül tablosunu oluşturunuz	

Ek-11 Beceri Performans Alımı Formu

Öğretim Öncesi Hazırlıklar			
Önkoşul becerilere Ait Kontrol Listeleri			
Beceri	Evet	Hayır	Açıklama

1. Ölçüt Bağımlı Ölçü Aracının Hazırlanması

Beceri Analizi Tekli/ Çoklu Fırsat Yöntemine göre tablo oluşturun.

Performans Alımı Materyal Seçimi ve Resmi

Ek-12 Beceri Öğretim Planı Formu

[illegible]

Ek-13 Veri Grafikleri Formu

VERİ GRAFİKLERİ	
Başlama Düzeyi Grafiği	
Uygulama Grafiği	
Genelleme Grafiği	
Kalıcılık Grafiği	

Ek-14 Olumlu Davranış Destek Planı

1-HEDEF DAVRANIŞ BELİRLEME

1.1- Gözlem Formu

Öğrencinin adı soyadı:

Gözlemci:

Tarih:

Başlama/Bitiş zamanı:

Ortam:

İşlevsel Değerlendirme için Görüşme Sorularına Öneriler

Öğrencinin güçlü yönleri, becerileri ve ilgileri nelerdir?

Öğrencinin sorun yaşadığı durumlar nelerdir?

Öğrencinin en çok/ en az hoşlandığı etkinlik, kişi ve durumlar nelerdir?

Problem ya da İstendik Davranışın Adı:

Öğrencinin problem davranışları nelerdir?

- a) Bu davranışları tanımlar mısınız?
- b) Sizce en problemli olan hangi davranış veya davranışlarıdır?
- c) Bu davranışlar ne kadar sık meydana geliyor?

Bu davranışların nedenleri (motive eden durumlar) hakkında neler düşünüyorsunuz? (Öğrenci bu davranışı niçin yapıyor?) Öğrenci, davranışı ile bir şeyler elde ediyor/ kaçıyor mu? Ediyorsa nedir?

Bu davranışların en sık gerçekleştiği durumlar hakkında neler söylersiniz?

- a) Kiminle?
- b) Hangi ortamlarda?
- c) Ne zaman?

Öğrencinin davranışı hiç sergilemediği veya nadiren sergilediği durumlar nelerdir?

Zorlandığı durumlarla nasıl baş ediyor?

İstek ve ihtiyaçlarını nasıl iletiyor?

Öğrencinin problem davranışına nasıl tepki veriyorsunuz?

Öğrencinin olumlu davranışına nasıl tepki veriyorsunuz?

--

1.2- ÖDS KAYDI (ANEKTOD KAYDI)

Gözlemci:

Tarih:

Gözlenen:

Ortam:

Gözlem Başlama- Bitiş Saati:

Kısaltmalar:

ANEKTOD KAYDI

ÖDS KAYIT FORMU (Anektod kaydınızdan yola çıkarak oluşturmanız beklenmekte.)

Gözlenen öğrenci:

Gözlemci:

Tarih:

Saat	ÖNCÜL	DAVRANIŞ	SONUÇ
------	-------	----------	-------

Kısaltmalarınızı burada belirtiniz (Ö: Öğretmen, A: Ali gibi)

2. Davranış bilgileri analizi ve hedef davranışlar

DAVRANIŞ BİLGİLERİ ANALİZİ
Davranışın en sık gözlemlendiği durumlar:

Davranışın en az gözleendiği durumlar:

Davranışın olası işlevleri

Hedef Davranışlar

Davranışsal Amacınız (Ölçülebilir ve Gözlenebilir Olmalı):

Ek-15 Grup Eğitimi Performans Alımı Formu

Grup Eğitimi Performans Alımı Formu
BÖLÜM-1
Grup Eğitiminin Adı: Öğrenme Alanı:
Grup Eğitimi Alacak Öğrencilerin Adı-Soyadı:
Performans Alımı: (Kaç Öğrenci Var ise)

Performans Düzeyleri: (Kaç Öğrenci Var ise)	
BÖLÜM-2	
Hedef Davranışlar	Hedef Davranışlar: Hedef Davranışın Tanımı:
Öğretim Yöntemi	
Öğretim Teknolojileri ve Materyalleri (materyallere ilişkin görseli buraya ekleyiniz)	
Ortam Düzenlemeleri	

Ek-16 Grup Eğitimi Öğretim Planı

BÖLÜM-3 Grup Eğitimi Öğretim Planı	
Dikkati Çekme	
Güdüleme	

Gözden Geçirme ve Derse Geçiş (Hedef Uyararı Sunumu)	
Uygulama	
Açıklamalar	
BÖLÜM-4	
Beceri Öğretimi Sonrası Değerlendirme:	
Genelleme	
İzleme	

Ek-17: Grup Etkinliği Formu

GRUP ETKİNLİĞİ FORMU	
*İlk 3 hafta gruptaki her bir öğretmen adayı planlayacaktır.	
Etkinliği Hazırlayanların Adı- Soyadı	
Hazırlayanların Gruptaki Sorumluluklarının Betimlenmesi	
Etkinlik	Adı: Hedeflenen Beceri/Davranış: Uygulama Süreci: Etkinliğin Hazırlanma ve Uygulama Sürecine Yönelik Kanıtlar(Belge, Fotoğraf vb.)

KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
KİLİSLİ MUALLİM RIFAT EĞİTİM FAKÜLTESİ
ÖZEL EĞİTİM BÖLÜMÜ

ÖZEL EĞİTİM KURUMLARINDA GÖZLEM
DERS REHBERİ

ÖZEL EĞİTİM KURUMLARINDA GÖZLEM

I. Dersin Amacı

Öğretmen adayının özel gereksinimleri ve yetersizlikleri olan bireylere hizmet veren kurumları tanınması, özel eğitim hizmetlerinin sağlandığı resmi kurumlarda ve sınıflarda okul deneyimi kazanma, gözlem yapma; kurum ve sınıf içi eğitsel, davranışsal, ve gelişimsel uygulamaları gözlemleme; bireylerin akademik ve akademik olmayan durumlarını gözlemleme; gözlemlerini paylaşma ve tartışma, kurumda ve sınıfta karşılaşılabilecek sorunlar ve öneriler hakkında tartışma.

II. Dersin Tanımı

KODU	DERSİN ADI	T	U	K	AKTS
	Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem	1	4	3	5

III. Dersin İçeriği

Kilis 7 Aralık Üniversitesi Kilisli Muallim Rıfat Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Öğretmenliği programında görülen Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem dersi, bir yarıyıl süresince her hafta (1+4=5) dersin bir saati fakültede ders, 4 saati de okul ve kurumlarda olarak gerçekleştirilecek olan 3 kredilik bir derstir. Öğrencinin bu uygulama kapsamında devamsızlık hakkı toplam uygulama saatinin %20'si olup öğrenci devam durumunu “öğrenci devam çizelgesi” ile göstermek zorundadır (**Ek-8**). Ek 5 açıklamasında yazıldığı şekilde hem giriş saati hem çıkış saati belirtilerek öğrenci ve gözlem yapılan kurumdaki sorumlu personel tarafından imzalanır ve gerekli hallerde bölümümüze ve sorumlu öğretim elemanına kapalı zarf içinde teslim edilir.

IV. Dersin İşleyişi

Dersin sorumlusu olan öğretim elemanı, fakültedeki teorik dersinde ilk olarak Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem Dersinde yapılan çalışmaların kayıtlarının nasıl tutulacağını, çalışmanın nasıl ve kim tarafından değerlendirileceğini öğretmen adaylarına açıklar, onlara haftalık görev ve sorumluluklarını hatırlatır. Dersin sorumlusu olan öğretim elemanı, dönem başında Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem dersinin işleyişi ile ilgili olarak, öğretmen adaylarıyla toplantı yapar. Dersin sorumlusu olan Öğretim Elemanı, öğretmen adaylarının okul/kurum/sınıfta yapmış oldukları gözlemleri gözden geçirerek onlara gerekli dönütleri verir, gözlemlenecek olan etkinliğe ilişkin açıklamalarda bulunur.

Öğretmen Adayı, gözlemleyeceği her ders/etkinlik/kurum için belirlenen haftanın görevini yapar. Ara sınav haftası yapmış olduğu çalışmalara ilişkin ilgili yönergelere uygun biçimde raporlarını hazırlayarak ekleriyle birlikte sorumlu öğretim elemanına sunar. Öğretmen Adayı,

dönem boyunca dersin sorumlusu olan öğretim elemanı, gözlem yapılan kurumdaki sorumlu personel ve gözlem yapılan kurumdaki yöneticilerinin uyarılarını dikkate alır.

Öğretmen Adayının Dikkat Etmesi Gereken Hususlar

1. Gözlem yapılan kurumda hiçbir öğrencinin fotoğrafını çekmemeli, kesinlikle sosyal medya hesaplarında paylaşmamalıdır.
2. Gözlem yapılan kurumun düzenini bozmamak amacıyla, öğretmen adayları bölüm ders planında ifade edilmiş günlerde ve saatler arasında gözlemlerini yapmalıdırlar.
3. Gözlem süresince gözlem yapılan kurumun kurallarına uymalıdır.
4. Gözlem süresince öğretmen adayı kurumdaki öğretmenlerin uymak zorunda olduğu tüm kurallara uymak zorundadır.

V. Dersle Kazandırılması Öngörülen Beceriler

1. Müfredatta belirtilen kazanımlara uygun olarak gözlemlerini yapar.
2. Çeşitli öğretim stratejilerini, yöntem ve teknikleri gözlemler ve bunları rapor haline getirir.
3. Özel gereksinimleri ve yetersizlikleri olan bireylerle çalışırken kullanılan yöntem, araç- gereç ve materyallerini amacına ve bireylerin (gelişimsel, sınıf vb gibi) düzeylerine uygun olarak kullanılıp kullanılmadığını rapor eder.
4. Öğrenme ortamını gözlemler ve bunları rapor eder. (sınıf, tahta, araç-gereç, öğrenci ve kişisel hazırlıklar).
5. Öğrenci katılımını gözlemler ve değerlendirir.
6. Kurum/sınıf yönetimini gözlemler ve rapor eder.
7. Gözlem yapılan kurumdaki ilgili personel ile fikir alışverişinde bulunur.

VI. Dersin Amaçları

1. Öğretmen adaylarını özel gereksinimli bireylere hizmet veren kurumlar hakkında bilgi sahibi etmek.
2. Öğretmenlik mesleğinin özel becerilerini gözlemlemek.
3. Öğretmen adayının kurumlara yönelik tutumlarını gözlemek
4. Öğretmen adayının öz değerlendirme becerilerini tespit etmek
5. Öğretmen adayının gözlem yapma becerisini tespit etmek

VII. Dersin İlkeleri

1. İlk hafta, dersin sorumlusu öğretim elemanı ile birlikte dersin saatlerinin işleneceği derslikte ders hakkında bilgi verilecek ve formların nasıl doldurulacağı gösterilecektir.
2. Yapılacak çalışmalar bu konuda önceden hazırlanmış bir plana göre yürütülecektir.
3. Her hafta belirtilen okul/kurum/sınıfta gözlem yapılacaktır. Çeşitli nedenlerle gecikmeler hemen telafi edilecektir.
4. Aday öğretmen yapmış olduğu gözlemleri ara sınav ve final sınavı tarihlerinde belirtilen yer ve saatte dosya şeklinde teslim edecektir.

5. Yapılan bütün gözlemler “alışma dosyası” içinde biriktirilecek ve her hafta yapılan çalışmalar gözlem yapılan kurumda belirlenen sorumlu personele paraf ettirilecektir.

VIII. Dersin Değerlendirilmesi

Dersin notlandırılması sorumlu ğretim elemanı tarafından yapılacak olup, değerlendirmede göz önünde bulundurulacak olan faktörler aşağıda sıralanmıştır.

1. Öğretmen adayının haftalık ödevleri (Ek-1/Ek-2/Ek-3/Ek-4/Ek-5/Ek-6/Ek-7/Ek-8/Ek-9)
2. Öğretmen adayının kuruma devam durumu (Ek-10)
3. Sorumlu özel eğitim öğretmeninin değerlendirmesi (Ek-11)

İZLENCE

	Ders İçeriği
1. Hafta	Dersin tanıtımı
2. Hafta	İlk hafta kurumun; Hangi alanlarda hizmet verdiği, Demografik yapısı yani kurumda kaç öğrenci olduğu, bu öğrencilerin yetersizlik türleri, kaç uzman çalıştığı vb yapısı ile ilgili bilgi toplanır. Kurumda özel gereksinimli öğrenciler için okulda ve sınıfta gördüğünüz sınırlılıklar ya da eksiklikler nelerdir? Bu sınırlılıklar için ne tür uyarlamalar, değişiklikler yapılabilir? Sorusuna yanıt aranır. (Ek-1 ödev teslimi)
3. Hafta	Sınıfın sınıf listesi dosyaya konmak üzere alınır. Sınıftaki özel gereksinimli öğrencilerin bireyselleştirilmiş eğitim programları (BEP) toplanır. Gözlemciler hangi öğrenciyle devam edeceğini kararlaştırır ve bunu sorumlu öğretim elemanına bildirir. (Ek-2 ödev teslimi)
4. Hafta	Gözlemci, asil öğrencisi için anekdot kaydı (ABC kaydı şeklinde) tutar. (Ek-3 ödev teslimi)
5. Hafta	Gözlemci öğrencisi için çalışacağı hedef davranışı belirler. Bu hedef davranışa uygun örnek olan ve örnek olmayan davranışı belirleyecek ve bu davranışa ilişkin uygun veri kayıt tekniği belirler. <i>Not:</i> Hedef davranış belirlenirken öncelik ilgili öğrencideki problem davranış olmasına verilmelidir. Öğrencide problem davranış yoksa öğrencide arttırılmak istenen istendik davranışlar ya da öğrenciye kazandırılmak sosyal beceriler seçilir. (Ek-4 ödev teslimi)
6. Hafta	Problem davranış çalışacak olan gözlemciler davranışın işlevini belirler. Sosyal beceri çalışacak olan gözlemciler ise hedef davranış için davranışsal amaç yazar. (Ek-5 ödev teslimi)
7. Hafta	Özel Eğitim ve Rehabilitasyon merkezine ilişkin gözlemini 7 hafta içerisinde gerçekleştirip gözlem raporunu hazırlar. (Ek-6 ödev teslimi)
8. Hafta	Gözlemciler asil öğrencileri için pekiştireç belirleme formu ile öğrenci için uygun pekiştireçleri belirler. Pekiştireç tarifesi ve pekiştireci nasıl silikleştireceğini belirtir. (Ek-7 ödev teslimi)
9. Hafta	Gözlemciler hedef davranış için kalıcılık ve genellemeyi nasıl yapacaklarına dair bir plan hazırlar. (Ek-8 ödev teslimi)
10. Hafta	Rehberlik ve Araştırma Merkezinde gerçekleştirdiği gözleme yönelik gözlem raporunu hazırlar. (Ek-9 ödev teslimi)
11. Hafta	Ders sorumlusu ve akranlarıyla süreç değerlendirmesi yapılır dönütler verilir.
12. Hafta	Yazılan raporlar için eksikler tamamlanır ve ilgili öğretim görevlisinden alınan dönütler doğrultusunda dönem dosyasını düzenleyip teslim eder.
13. Hafta	Yazılan raporlar için eksikler tamamlanır ve ilgili öğretim görevlisinden alınan dönütler doğrultusunda dönem dosyasını düzenleyip teslim eder.
14. Hafta	Yazılan raporlar için eksikler tamamlanır ve ilgili öğretim görevlisinden alınan dönütler doğrultusunda dönem dosyasını düzenleyip teslim eder.

EK-1

**T.C.
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
ÖZEL EĞİTİM BÖLÜMÜ
0310210 - ÖZEL EĞİTİM KURUMLARINDA GÖZLEM DERSİ**

1. HAFTA GÖZLEMİ

Adı – Soyadı:

Gözlem Yapılan Kurum:

Gözlem Tarihi/Saati:

1. Gözlem yaptığınız kurumun ve sınıfın fiziki ortam ve materyallerini betimleyiniz.
2. Gözlem yaptığınız kurumdaki öğrencilerin demografik bilgilerini (Kaç öğrenci devam etmekte, devam eden öğrencilerin yetersizlik türleri neler vb.) yazınız.
3. Gözlem yaptığınız kurumda çalışan öğretmenlerin mezun oldukları lisans bölümleri neler, yazınız.
4. Gözlem yaptığınız kurumda kaç özel eğitim öğretmeni çalışmakta, yazınız.
5. Özel gereksinimli öğrenciler için kurumda ve sınıfta gözlemlediğiniz eksiklikler nelerdir?

EK-2

**T.C.
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
ÖZEL EĞİTİM BÖLÜMÜ
0310210 - ÖZEL EĞİTİM KURUMLARINDA GÖZLEM DERSİ**

2. HAFTA GÖZLEMİ

Adı – Soyadı:

Gözlem Yapılan Kurum:

Gözlem Tarihi/Saati:

1. Gözlem yaptığınız gün ve saatlerde dersini gözlemlediğiniz öğrencilerin Bireyselleştirilmiş Eğitim Programlarını (BEP) öğretmeninden isteyiniz. Bu BEP'ler uygulama akademisyeni sizden istediğinde verebilecek şekilde elinizde dosya halinde bulunmalıdır. (gizlilik)
2. Gözlem dersi kapsamındaki uygulamalar için gözlemleyeceğiniz asıl öğrenciye karar veriniz.
 - 2.1. Asıl öğrencinin adı soyadı, yaşı, yetersizliği, devam ettiği okul ya da kurumlar, aldığı destek eğitimler ve genel özelliklerini yazınız.

EK-3

**T.C.
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
ÖZEL EĞİTİM BÖLÜMÜ
0310210 - ÖZEL EĞİTİM KURUMLARINDA GÖZLEM DERSİ**

2. HAFTA GÖZLEMİ

Adı – Soyadı:

Gözlem Yapılan Kurum:

Gözlem Tarihi/Saati:

1. Gözlem dersi kapsamındaki uygulamalar için belirlediğiniz asıl öğrenci için anekdot kaydı (ABC kaydı şeklinde) tutunuz.

EK-4

**T.C.
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
ÖZEL EĞİTİM BÖLÜMÜ
0310210 - ÖZEL EĞİTİM KURUMLARINDA GÖZLEM DERSİ**

4. HAFTA GÖZLEMİ

Adı – Soyadı:

Gözlem Yapılan Kurum:

Gözlem Tarihi/Saati:

3. Çalışmayı varsaydığınız hedef davranışı yazınız. Bu hedef davranışı neden seçtiğinizi açıklayınız.

(Hedef davranış belirlenirken öncelik ilgili öğrencideki problem davranış olmasına verilmelidir. Öğrencide problem davranış yoksa öğrencide arttırılmak istenen istendik davranışlar ya da öğrenciye kazandırılmak istenilen sosyal beceriler seçilir.)

EK-5

**T.C.
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
ÖZEL EĞİTİM BÖLÜMÜ
0310210 - ÖZEL EĞİTİM KURUMLARINDA GÖZLEM DERSİ**

5. HAFTA GÖZLEMİ

Adı – Soyadı:

Gözlem Yapılan Kurum:

Gözlem Tarihi/Saati:

1. Çalışmayı varsaydığınız problem davranışın işlevini belirleyiniz.
(Öğrencide arttırılmak istenilen istendik davranışları çalışmak isteyen gözlemciler ise hedef davranış için davranışsal amaç belirlemelidir.)

EK-6

**T.C.
KİİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
ÖZEL EĞİTİM BÖLÜMÜ
0310210 - ÖZEL EĞİTİM KURUMLARINDA GÖZLEM DERSİ**

REHABİLİTASYON MERKEZİ GÖZLEMİ

Adı – Soyadı:

Gözlem Yapılan Kurum:

Gözlem Tarihi/Saati:

1. Gözlem yaptığınız kurumun ve sınıfın fiziki ortam ve materyallerini betimleyiniz.
2. Gözlem yaptığınız kurumdaki öğrencilerin demografik bilgilerini (Kaç öğrenci devam etmekte, devam eden öğrencilerin yetersizlik türleri neler vb.) yazınız.
3. Özel gereksinimli öğrenciler için kurumda ve sınıfta gözlemlediğiniz eksiklikler nelerdir?

EK-7

**T.C.
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
ÖZEL EĞİTİM BÖLÜMÜ
0310210 - ÖZEL EĞİTİM KURUMLARINDA GÖZLEM DERSİ**

6. HAFTA GÖZLEMİ

Adı – Soyadı:
Gözlem Yapılan Kurum:
Gözlem Tarihi/Saati:

1. Çalışmayı varsaydığınız öğrenci için uygun pekiştireçleri belirlemek adına pekiştireç belirleme formunu doldurunuz.

PEKİŞTİREÇ BELİRLEME FORMU

Uygulama Tarihi:

Uygulayıcının Adı – Soyadı:

Uygulama Ortamı:

Formu Doldurma Biçimi

Öğrencinin Kendisine Sorma:

Öğrenciyi Doğrudan Gözleme:

Görüşülen Kişiler ve Yakınlığı:

Öğrencinin

Adı – Soyadı:

Yaşı:

Cinsiyeti:

Sınıfı:

FORMUN AMACI

Pekiştireç belirleme formu, öğrenciyle başarılı bir öğretim yapabilmek için ders sırasında/sonunda kullanılacak pekiştireçleri belirlemek amacıyla, öğrencinin yiyecek ve içecek pekiştireçlerinden, nesne pekiştireçlerinden, sosyal pekiştireçlerden ve etkinlik pekiştireçlerinden hangilerini tercih ettiğini ya da etmediğini belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Bu formdan elde edilen bilgilerle, öğrencilerin gösterdikleri olumlu davranışların etkili bir şekilde pekiştirilmesi hedeflenmektedir.

FORMUN KULLANIM YÖNERGESİ

Form doldurulurken, eğer öğrenci okunan seçeneği seviyorsa **‘evet’** sütununa artı (+) işareti; eğer öğrenci okunan seçeneği sevmiyorsa **‘hayır’** sütununa artı (+) işareti konulacaktır. Seçeneklerin en altında bulunan **‘diğer’** satırına, öğrencinin sunulan seçenekler haricinde istediği diğer pekiştireçler eklenecektir. Yiyecek ve içecek pekiştireçleri sütununda, seçenekler yanına bırakılan boşluğa ise öğrencinin pekiştireç ile ilgili belirttiği özellikler (marka, cins..vs) yazılacaktır.

Form; öğrencinin kendisine sorma, öğrenciyi doğrudan gözleme, öğrencinin öğretmeni veya ailesiyle görüşme tekniklerinden biri ya da birkaçı bir arada kullanılarak doldurulabilir. Form doldurma hangi biçimde gerçekleştirilmişse tablonun altına not alınarak belirtilmelidir.

PEKİŞTİREÇLER	EVET	HAYIR
Yiyecek ve İçecek Pekiştireçleri		
Şeker (.....)		
Çikolata(.....)		
Pasta (.....)		
Sakız (.....)		
Meyve (.....)		
Dondurma (.....)		
Kraker		
Cips		
Kek		
Jelibon		
Bonibon		
Çerez		
Çay		
Meyve suyu		
Süt		
Kola		
Diğer(.....)		
Nesne Pekiştireçleri		
Top		
Oyuncak bebek		
Kalem		
Silgi		
Kalemtıraş		
Sticker		
Boyama Kitabı		
Oyun Kartları		
Balon		
Oyuncak araba		
Oyun CD’ si		
Müzik CD’si		
Ünlülerin Posterleri		
Diğer(.....)		

Sosyal Pekiştirenler		
Aferin Deme		
Bravo Deme		
Çok Güzel Deme		
Harika Deme		
Bugün çok iyisin Deme		
Süper Deme		
Dokunma		
Kucaklama		
Alkışlama		
Diğer öğrencilere alkışlatma		
Saçını Okşama		
Sırtını Sıvazlama		
Sarılma		
Çak yapma		
Gülümseme		
Baş ile onaylama		
Öpme		
Göz Kırpma		
Makas alma		
Diğer(.....)		
Etkinlik Pekiştirenleri		
Müzik Dinleme		
Bilgisayar Oynama		
Dans Etme		
Çizgi Film Seyretme		
Top Oynama		
Oyun Hamuru İle Oynama		
Sınıfı Temizlemede Öğretmene Yardım Etme		
Evcilik Oynama		
Resim Yapma ve Boyama		
Resimli kartlarla eşleştirme oyunu oynama		
Dersten Erken Çıkma		
Oyun Parkına Gitme		
Diğer(.....)		

2. Pekiştiren tarifinizi belirtip pekiştiren nasıl silikleştireceğinizi açıklayınız.

EK-8

**T.C.
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
ÖZEL EĞİTİM BÖLÜMÜ
0310210 - ÖZEL EĞİTİM KURUMLARINDA GÖZLEM DERSİ**

7. HAFTA GÖZLEMİ

Adı – Soyadı:

Gözlem Yapılan Kurum:

Gözlem Tarihi/Saati:

1. Hedef davranış için kalıcılık ve genellemenin nasıl sağlanılacağına dair bir plan hazırlayınız.

EK-9

**T.C.
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
ÖZEL EĞİTİM BÖLÜMÜ
0310210 - ÖZEL EĞİTİM KURUMLARINDA GÖZLEM DERSİ**

RAM GÖZLEMİ

Adı – Soyadı:

Gözlem Tarihi/Saati:

1. RAM gözleminizde edindiğiniz bilgileri yazınız. (Kurumun yapısı, işleyişi vb.)

EK-10

**T.C.
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
ÖZEL EĞİTİM BÖLÜMÜ
0310210 - ÖZEL EĞİTİM KURUMLARINDA GÖZLEM DERSİ
İMZA ÇİZELGESİ**

Uygulama Okul/Kurum:
Öğrenci Adı-Soyadı:
Öğrenci No:
Gözlem Günü:

Hafta	Gözlem Tarihi	Giriş Saati/ Öğrenci İmzası	Çıkış Saati/ Öğrenci İmzası	Sorumlu Kurum Personelinin İmzası
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				

Sorumlu Özel Eğitim Öğretmeni;

Adı-Soyadı:
İmza:

EK-11

**T.C.
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
ÖZEL EĞİTİM BÖLÜMÜ
0310210 - ÖZEL EĞİTİM KURUMLARINDA GÖZLEM DERSİ
ÖĞRENCİ DEĞERLENDİRME FORMU**

Sayın Özel Eğitim Öğretmeni;

Lütfen sınıfınızda Özel Eğitim Kurumlarında Gözlem dersi gözlemi yapmakta olan öğrenci için aşağıda yer alan puan kriterlerine göre, öğrenciyi değerlendirerek, imzanız ve kurum onayı eşliğinde, kapalı ve imzalı zarf ile birlikte öğrencimiz aracılığı ile bölümümüze ulaştırmanızı arz/rica ederiz.

Öğrenci Adı-Soyadı:

Değerlendirme Kriteri	Maksimum Puan	Minimum Puan “0”	Öğrenci İçin Puanınız	Ekleme istedikleriniz/açıklamalarınız
1. Öğrencinin Gözleme Devam Durumu	Hiçbir gözlem gününü kaçırmadan doğru saatte geldi ve ayrıldı (Maximum 18 puan)	Gözleme hiç gelmedi		
2. Profesyonel giyim-kuşam	Kurumun kurallarına uygun (Maximum 18 puan)	Profesyonellik dışı		
3. Kurum/Okul Personeli ile İletişimi	Olumlu, problem çözemeye yönelik, kendisine ve diğerlerine saygılı (Maximum 18 puan)	Her zaman olumsuz, problem çıkartan, saygısızca		
4. Öğrenciler/kurumda hizmet verilen bireyler ile iletişimi	Olumlu, nazik, öğrencilerin öğrenmelerine hizmet eden (Maximum 18 puan)	Olumsuz, kaba, öğrencilerin öğrenmelerini engelleyici		
5. Kurum/Okul ve Sınıf Kurallarına Uygun Davranışlar Gösterme	Kurumun kurallarını bilir ve bunlara uygun	Kurumun/okulun kurallarını bilmez, kurum/okul sınırları		

	davranır(Maximum 18 puan)	�inde olumsuz davranışlar sergiler		
6. Gözlem yaptığı ortam hakkında fikir alışverişı	Gözlem yaptığı dersler hakkında fikir alışverişı yaptı (Maximum 10 puan)	Gözlem yaptığı dersler hakkında fikir alışverisi yapmadı		
Toplam	100 Puan	0 Puan		

*Bu formda değişiklik yapma hakkı dersin  ğretim elemanında saklıdır.

*Sayın ilgili, görüşleriniz bizim için çok değerlidir. Bu form ile ilgili bir değişiklik öneriniz varsa lütfen kağıdınız arkasına not ediniz

**KİLİS 7 ARALIK
ÜNİVERSİTESİ**

KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ

KİLİSLİ MUALLİM RIFAT EĞİTİM FAKÜLTESİ

ÖZEL EĞİTİM ÖĞRETMENLİĞİ

ÖZEL EĞİTİMDE OKUL VE KURUM DENEYİMİ DERSİ REHBERİ

2026, KİLİS

Bu rehber Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) tarafından yayınlanan “**Özel Eğitim Öğretmenliği Lisans Programları**” belgesinde yer alan “**Özel Eğitimde Okul ve Kurum Deneyimi: Özel eğitim hizmetlerinin sağlandığı kurumlarda okul deneyimi kazanma; eğitim-öğretim hizmetlerine katılma; özel eğitim hazırlık çalışmalarını planlama; eğitim ortamlarında sınıf öğretmeni, rehber öğretmen ve diğerleriyle iş birliği yapma; eğitim ortamlarında sınıf yönetme; öğretimsel uyarlamalar yapma; öğretimi yürütme; yürütülen uygulamaların sınıf içi sunumlarını gerçekleştirme; karşılaşılan sorunlara ilişkin öneriler geliştirme ve uygulama.**” ders içeriği göz önünde bulundurularak ders sorumlusu akademik personele ve dersi alacak öğrencilerimize rehber olması amacıyla hazırlanmıştır.

Amaç:

1. Bu rehberin amacı; uygulama öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine daha iyi hazırlanmalarını, öğrenimleri süresince kazandıkları genel kültür, özel alan eğitimi ve öğretmenlik mesleğiyle ilgili bilgi, beceri, tutum ve davranışlarını gerçek bir eğitim öğretim ortamı içinde kullanabilme yeterliği kazanmalarını sağlayacak uygulama çalışmalarına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam:

1. Özel Eğitimde Okul ve Kurum Deneyimi dersi toplam 14 (on dört) hafta boyunca; 1 vize, 1 final ve 12 (on iki) hafta boyunca belirlenen gün ve saatlerde özel eğitim kurum/okul/sınıflarında uygulama olacak şekilde yürütülecektir.
2. Öğretmen adaylarına bu derste; ortam, materyal ve öğretimsel düzenleme/uyarlamalara bilgi ve deneyim fırsatı sağlamaktadır.
3. Özel Eğitimde Okul ve Kurum Deneyimi dersini planlarken aşağıda verilen etkinliklerden yararlanılmalıdır.

Ders Kodu	Dersin Adı	T	U	UK	AKTS
	Özel Eğitimde Okul ve Kurum Deneyimi	1	4	3	5

Özel Eğitimde Okul ve Kurum Deneyimi Dönemi ve Süresi

1. Özel Eğitimde Okul ve Kurum Deneyimi, Özel Eğitim Lisans Programının ilgili döneminde gerçekleştirilir. İlgili dönemde Özel Eğitimde Okul ve Kurum Deneyimi dersi haftada 4 (dört) ders saati ve toplamda 12 (on iki) hafta uygulama olacak şekilde

düzenlenir. Özel Eğitimde Okul ve Kurum Deneyimi dersi ilgili dönemde 48 (kırk sekiz) ders saatinden oluşur.

2. Özel Eğitimde Okul ve Kurum Deneyimi ders kapsamında öğretmen adayı 12 (on iki) hafta uygulama yapacak olup, öğretmen adayının Özel Eğitimde Okul ve Kurum Deneyimi dersi kapsamında bulunacağı kurum/okul Bölüm Uygulama Koordinatörü ve ders sorumlusu öğretim elemanı tarafından belirlenir.
3. Haftalık 1 saatlik teorik derste bu rehberde yer alan etkinlikler rapor haline getirilerek ilgili öğretim elemanı belirlemiş olduğu ortamda değerlendirilecektir. Özel Eğitimde Okul ve Kurum Deneyimi dersi uygulaması, dağılımı yapılan kurumlarda öğretim elemanının belirlediği gün ve saatlerde gerçekleştirilecektir.
4. Özel Eğitimde Okul ve Kurum Deneyimi dersinin devam ve devamsızlığı; Özel Eğitimde Okul ve Kurum Deneyimi dersinin fakültede işlenen 1 saatlik teorik kısmının devam zorunluluğu **%80**'dir. Özel Eğitimde Okul ve Kurum Deneyimi dersinin gözlem kurumunda yapılacak haftalık **4 saatlik uygulama kısmının devam zorunluluğu %100**'dür. Uygulama öğrencilerinin mazereti nedeniyle eksik kalan uygulamaları, uygulama öğretmeninin ders saati ve programı göz önünde bulundurularak **telafi** ettirilir.

Uygulamanın Yeri

1. Özel Eğitimde Okul ve Kurum Deneyimi, ilgili yükseköğretim kurumunun bulunduğu il genelinde yer alan resmî eğitim kurumları ve özel eğitim kurumlarında yapılır.

Özel Eğitimde Okul ve Kurum Deneyimi Uygulamasının Planlanması, Yürütülmesi ve Değerlendirilmesi

1. Özel Eğitimde Okul ve Kurum Deneyimi dersi kapsamında;
2. İl millî eğitim müdürlüğü uygulama koordinatörü tarafından, uygulama eğitim kurumu olarak seçilebilecek kurumların müdürleri ile iş birliği yapılarak uygulama eğitim kurumları ve her bir eğitim kurumunun tür ve derecesine göre uygulama öğrencisi kontenjanı; bölüm uygulama koordinatörü tarafından belirlenir.
3. İl millî eğitim müdürlüğü uygulama koordinatörü, yükseköğretim kurumlarından gelen talepler doğrultusunda uygulama eğitim kurumlarını ve uygulamaya katılacak öğrenci kontenjanlarının dağılımını, öğretmenlik alanları itibarıyla fakültelere/enstitülere göre yapar ve ilgili yükseköğretim kurumlarına gönderilmesini sağlar.

4. Fakülte/Enstitü uygulama koordinatörü, bölüm uygulama koordinatörleri ile iş birliği yaparak kendi yükseköğretim kurumundaki her bir uygulama öğretim elemanına düşen öğrenci sayısı bölüm uygulama koordinatörü tarafından belirlenir.
5. Fakülte/Enstitü uygulama koordinatörü, kendilerine ayrılan uygulama öğrenci kontenjanlarını dikkate alarak uygulama öğretim elemanlarının ve sorumlu oldukları uygulama öğrencilerinin alanlarına ve uygulama eğitim kurumlarına göre dağılımlarını gösteren listeyi hazırlayarak il millî eğitim müdürlüklerine gönderir.
6. İl millî eğitim müdürlüğü, valilik onayı alındıktan sonra uygulama öğretim elemanlarının ve sorumlu oldukları uygulama öğrencilerinin alanlarına ve uygulama okullarına göre dağılımlarını gösteren listeyi kurum müdürlüklerine ve ilgili yükseköğretim kurumuna gönderir.
7. Uygulama öğretim elemanı, sorumluluğuna verilen uygulama öğrencilerini, öğretmenlik uygulamasının dayandığı temeller, uygulama programında yer alacak etkinlikler ve uyulması gereken kurallar konusunda bilgilendirir.
8. Uygulama öğretim elemanı, uygulama öğretmeni ve uygulama öğrencileri ile birlikte olmak üzere öğretmenlik uygulaması etkinlik planlarını hazırlar.
9. Uygulama öğrencileri, uygulama öğretim elemanı ve uygulama öğretmenin gözetim ve rehberliğinde öğretmenlik uygulamasının etkinlik planında belirtilen çalışmaları yerine getirir ve her etkinliğe ilişkin çalışma raporu hazırlar ve bu raporu uygulama öğretim elemanına teslim eder.
10. Uygulama öğrencilerinin mazereti nedeniyle eksik kalan uygulamaları, uygulama öğretmenin ders saati ve programı göz önünde bulundurularak telafi ettirilir.

ÖZEL EĞİTİMDE OKUL VE KURUM DENEYİMİ
ÇALIŞMA TAKVİMİ

Haftalar	Yapılacak Çalışmalar	Ekler
1. Hafta	Bilgilendirme toplantısı	EK 1
2. Hafta	Okulu tanıma, öğrenci ve öğretmenleri tanıma	
3. Hafta	Sınıfta bulunan öğrencilerin eğitsel özelliklerinin gözlenmesi	
4. Hafta	Hedef öğrencinin belirlenmesi Öğrenciye ilişkin verilerin toplanması (Aile ve öğretmen görüşmesinin yapılması, BEP'in incelenmesi vb.)	
5. Hafta	Hedef öğrencinin kaba değerlendirmesinin yapılması Hedef öğrenciye uygulanması planlanan bir beceri/kazanım/davranışın belirlenmesi	Kaba Değerlendirme Formları EK 2 EK 3 EK 4 (Hedef problem davranış ise) EK 5 (Hedef problem davranış ise) EK 6 BÖP
6. Hafta	Beceri/kazanım/davranışın ayrıntılı performans alım planlarının hazırlanması ve uygulanması	
7. Hafta	Hedef beceri/kazanım/davranışın öğrenciye nasıl kazandırılacağı ile ilgili ders programı hazırlanması (BÖP)	EK 6 EK 7
8. Hafta	VİZE HAFTASI	
9. Hafta	Öğrenciye kazandırılması hedeflenen hedef beceri/kazanım/davranışın öğretiminin yapılması ve akademisyen tarafından değerlendirilmesi	
10. Hafta	Öğrenciye kazandırılması hedeflenen hedef beceri/kazanım/davranışın öğretiminin	

	yapılması ve akademisyen tarafından değerlendirilmesi	
11. Hafta	Öğretim sonu değerlendirme araçlarının hazırlanması ve uygulanması	
12. Hafta	İlgili hedef kazanım/davranışın kalıcılık ve genelleme çalışmalarının yapılması	
13. Hafta	Ders sorumlusu ve akranlarıyla süreç değerlendirmesine katılması Raporların öğretim elemanına teslim edilmesi	
14. Hafta	FİNAL HAFTASI	

Okul ve Kurum Deneyimi Sürecinde Dikkat Edilmesi Gereken Önemli Hususlar

Özel eğitim kurumlarında Okul ve Kurum Deneyimi dersi kapsamında kurum/okullarda lisans öğrencisi olarak uyulması gereken temel kurallar şunlardır:

1. Uygulama zamanı, haftada 4 (dört) ders saati olmak üzere ilgili kurumun ve okulun çalışma koşulları göz önüne alınarak belirlenecektir.
2. Yapılacak olan uygulamalarda, okullarda öğretmenlerin uyması gereken kılık kıyafet yönetmeliğine uygun biçimde kılık kıyafet giyilerek okullara gidilecektir.
3. Uygulamaya gidilen okulun/kurumun ders veya işleyiş saatlerine uygun olarak okul/kuruma giriş yapılacaktır.
4. Uygulama yapılan kurum içerisinde gürültü vb. başkalarını rahatsız edici davranışlar sergilenmemelidir (yüksek sesle telefonla konuşmak ya da uğraşmak, müzik dinlemek).
5. Kurum içerisinde eğitim veya değerlendirme ortamları, görevli kişilerin odalarının yakınlarında grup olarak bir araya gelerek sesli konuşmalar yapılmamalıdır.
6. Uygulama yapılan eğitim veya değerlendirme ortamlarında ders, değerlendirme veya uygulama esnasında lisans öğrencilerinin kendi aralarında konuşma, uygulamaları tartışma davranışlarından sakınmaları gerekmektedir.
7. Uygulama yapılan kurumun idareci ve öğretmenlerine saygı gösterilmelidir.
8. Ders, eğitim veya değerlendirme ortamında görevli olan özel eğitim öğretmenin öğretim veya değerlendirme uygulamaları hakkında ilgili öğretmene olumlu veya olumsuz yorum yapılmamalıdır.

9. Özel gereksinimli olan öğrencilerin aileleri ile **okulun/kurumun/öğretmeninin işleyişi/çalışma performansı veya olası olumsuzluklar hakkında görüşmeler yapılmamalıdır.**
10. Uygulama boyunca cep telefonu kapalı/sessiz konumda tutulmalıdır.
11. Uygulama boyunca ve uygulama sonunda **kurum yetkilisi/idareci/öğretmenlerden eğitim veya işleyiş ile ilgili doküman istenilmemelidir.**
12. Kurumlarda sınıf içerisinde bir sorun yaşadığınızda öncelikle sınıf öğretmenine, sınıf öğretmeni ile bir sorun yaşadığınızda izin isteyerek sınıftan çıkıp ilgili uygulama öğretim elemanına telefon ile ulaşılması, eğer acil bir durum ise kurumun sorumlu müdür yardımcısına/okul müdürüne bilgi verebilir veya danışabilirsiniz.
13. Özel eğitim kurumlarında Okul ve Kurum Deneyimi dersinde **devamsızlık hakkı sadece 2 teorik ders saatidir.** Ancak bu dersin uygulamasında **%100 düzeyde** devam edilmesi gerekmektedir.
14. İlgili yıl içerisinde MEB tarafından belirlenen ara tatil tarihine denk gelen gözlem haftasında gözlem yapılmayacaktır. Öğrenciler, tatil haftasında yapılamayan uygulamalar ve raporlaştırmanın **telafisini yapmakla** yükümlüdür.

EK 1 İLK GÖZLEM VE ELDE EDİLEN İLK BİLGİLER

Okul/Kurum:

Adı:

Gözlem/Uygulama Yapan:

Gözlem/Veri Toplama Süresi ve Tarihleri:

Sınıfta Bulunan Öğrenciler:

Hedef Öğrenci ile İlgili Gözlemler:

Aile-Öğretmen Görüşmesi ve Öğrencinin BEP'inden Elde Edilen Bilgiler:

EK-2 PERFORMANS DÜZEYİ, UDA VE KDA

Bireyin Adı Soyadı:
Bireyin Yaşı:
Sınıfı:
Performans Düzeyi
AMAÇLAR
1. UDA:
1.1. KDH 1:
1.2. KDH 2:
1.3. KDH 3:
2. UDA:
2.1. KDH 1:
2.2. KDH 2:
2.3. KDH 3:
3.
4.
5.
6.
PROBLEM DAVRANIŞ
1.

4			a) b) c) d)																
5.			a) b) c) d)																

KISALTIMLAR: B = BAĞIMSIZ Sİ-SÖZEL İPUCU MO=MODEL OLMA FY= FİZİKSEL YARDIM

EK-4 PROBLEM DAVRANIŞ PROFİLİ FORMU

Öğrenci:

Davranış:

Gözlem Tekniği:

Süre: 40 dakika (ders saati)

Tarih:		Tarih:	
1. Gün Dersler	Davranış Sıklığı/Süresi vb.	2. Gün Dersler	Davranış Sıklığı/Süresi vb.
1.		1.	
2.		2.	
3.		3.	
TOPLAM		TOPLAM	
ORTALAMA		ORTALAMA	

NOT: Bu formu sadece beceri yerine problem davranışı azaltmayı hedefleyen öğrenciler kullanacaktır.

EK-5 ODS KAYIT FORMU

Gözlenen Öğrencinin Adı-Soyadı:

Sınıfı:

Tarih:

Süre:

Hedef Davranış:

Ortam:

DAVRANIŞ ÖNCESİ	DAVRANIŞ	DAVRANIŞ SONRASI	YORUM VE ÖNERİ

NOT: Bu formu sadece beceri yerine problem davranışı azaltmayı hedefleyen öğrenciler kullanacaktır.

EK-6 BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ ÖĞRETİM PROGRAMI (BÖP) FORMU

1. OTURUM (DERS PLANI)

Öğrencinin Adı-Soyadı:

Sınıfı:

Görevli Kişi:

Ders	
Öğrencinin Performans Düzeyi:	
Amaç:	
Öğretimsel Hedef/Hedefler:	
Ortam:	
Yöntem:	
Yönerge:	
Bekleme süresi:	
Doğru Tepki:	
Yanlış Tepki:	
Tepki Yok:	
Hata Düzeltmesi:	
İpucu türleri:	
Bir ipucu türünden diğerine geçiş ölçütü:	
Pekiştireçler ve Pekiştirme Tarifesi:	
Öğretim Süreci: A) Öğretimin yapıldığı yer	
B) Materyal/Araç-gereçler	
C) Süre	
D) Dersin işlenişi	

E) Değerlendirme: Ders sırası öğrenci tepkileri, planın uygulaması sırasında olanlar:	
Davranış değiştirme yöntemi ve uygulanması:	

BİREYSELLEŞTİRİLMİŞ ÖĞRETİM PROGRAMI (BÖP) FORMU

2. OTURUM (DERS PLANI)

Öğrencinin Adı-Soyadı:

Sınıfı:

Görevli Kişi:

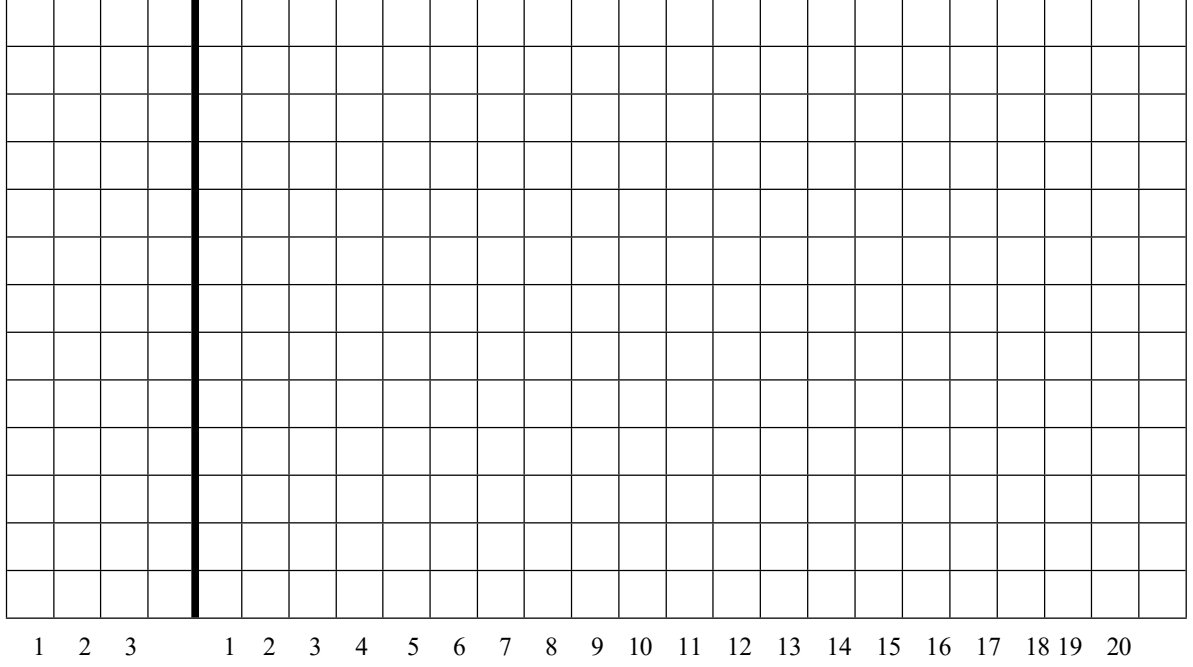
Ders	
Öğretim Süreci:	
A) Öğretimin yapıldığı yer	
B) Materyal/Araç-gereçler	
C) Süre	
D) Dersin işlenişindeki değişiklik:	
E) Değerlendirme: Ders sırası öğrenci tepkileri, planın uygulaması sırasında olanlar:	
F) Amacın değerlendirilmesi	

EK-7 GRAFİK

Amaç/Beceri/Davranış:

BD

Öğretim Oturumları

Amaç/Beceri/Davranış:

BD

Öğretim Oturumları

